

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérés hivatalos közleményei, iránycikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

Görgey tábornok fővezér koltai főhadiszállásáról april 21-ről következő jelentést intézett a' kormányzó elnökhöz.

Az ellenségnek megveretése, melyet Nagysarlónál és Mállasnál szenvedett általános volt.

Ide és Jászfalu felé vonulásunkban az utakat fedve találtuk ruha 's más felszerelési szerekkel, különösen jó használható fegyverekkel, melyeket a' gyalogság között azonnal szét osztaték, a' kigazítandó fegyvereket pedig Lévára küldöttem.

A' már megemlített diadaljeleken kívül elfoglaltunk egy gyalogzászlóaljbeli zászlót. Az erősen megszállott Nagysarló helységnek ostrománál az 1-ső hadtest (Klapka) gyalogsága szintén dicséretes részt vön, valamint a' tegnapi jelentésemben e gyedül feljelentett III. hadtest (Damjanics) is, miért is kitüntetett hősiességéért ama is minden dicséretet érdemel.

Foglyokat még folyvást tömegestől hoznak; számuk haladja már az 1200-at 's hihető e' vidék erdőségei közt még igen sokan lehetnek elszórva.

Táborunk szelleme kitünőleg jó. A' győzelem lelkesíti 's élteni a' hazának minden harcosát, kik példátlan kitűréssel szenvedik a' háborunak minden viszontagságait és nehézségeit 's vidor kedvvel néznek a' jövő események elébe.

Egy osztrák tisztnek elfogott hivatalos levelei, mint szintén a' hadi fogoly tisztek állításai szerint bizonyos az, hogy Windischgrätz az osztrák seregek fővezérletét önkéntesen letette és B. Weldennek adta át; maga pedig Ollmützbe utazott. B. Welden szertábornok a' Nagysarlói és Mállasi ütközetnél személyesen vezérelte a' serget.

Debreczen, april 25. 1849.

Szintay János korm. biztos april 21-ről a' kormányzó elnökhöz következő tudósítást intézett.

F. hó 22-dik napján Munkács városához legközelebb fekvő Podhering helységre alatt történt

ütközetben a' betört ellenség megverettétvén, legnagyobb sietséggel visszavonult Gácsországba, vivén magával számos sebesülteit.

Az ellenség visszavonulásával bővebb tudomást nyerhetvén a' csata részleteiről, hivatalosan jelenthetem; hogy a' betört ellenség vezére báró Barkó tábornok, az ütközetben ezen különben magyar származásu vezér lova ellövetett, ezredes gr. Bubna pedig halálosan megsebesítettvén egy ágyu golyó által, sebeiben néhány óra alatt elhalt.

Visszavonulásában az ellenség gróf Schönborn magyar érzelmű derék tiszteit kirabolta 's hogy Gácsországba gyalázatos megveretésök szegyenét eltitkolják, gr. Schönborn egyik uradalmi tisztjétől elraboltak egy nemzeti zászlót, győzelmi jelül bemutatandót.

Ennyire ment az osztrák hadsereg elaljasodása. Zabot és más szükségeseket a' császár nevében nyugtatvány mellett vettek több helyeken.

Az ország kormányzó elnöke.

Figyelmeztetés és rendelet.

A' „Pesther Zeitung“ című lap f. évi april 16-án megjelent számában, herczeg Windischgrätznek april 15-kén kelt abbéli hirdetménye foglaltatik: miszerint az ellenség hadi költségeinek fedezésére 5. 10. 100. és 1000. frtos utalványok Magyarország közjódelmeire forgalmi eszköz gyanánt kényszerített kelettel ki fognak bocsáttatni, melyek minden közpénztáraknál ércpénz helyett teljes névszerinti értékökben, 's szintugy magán forgalomban is minden fizetéseknel elfogadandók leendenek.

Az e' részbeni minták szerint ezen utalványok mind két oldalukon nyomtatva lesznek, és pedig előlapjukon magyar, hátlapjukon német irattal.

Az ellenség a' hadi költségek fedezésérei kép telenségét önkényt elismervén, olytén forgalmi eszközhöz folyamodik, melyet oly valamire alapít, a' mi nem az ő tulajdona, 's azzá soha sem is leszen, tudni illik: Magyarország közjódelmeire. Az az adósságot csinál más vagyonára. Az ellenség maga is teljesen átlátja, miképpen ilyetén alap-

nélküli utalványainak hitelt nem szereshet, 's ez okból azoknak kényszerített keletet mer parancsolni, 's pedig az ércpénz teljes értékéhez hasonlót.

Hogy a' közönség még inkább elámitassék, 's a' fentemlített becs nélküli papirosok, ha más-kint nem lehet itt ott csalódásból elfogadókra találjanak, az ellenség ezeket magyar nyelvben nyomtatja. A' trón vesztett és száműzött osztrák ház, mely míg a' magyar trónuson türetett, számos éveken át vonakodott a' magyar nép igazságos kívánatát bétölteni, 's a' magyar arany és ezüsthöz vert pénzemekeket magyarkörirattal elláttatni, jelenleg ön maga azon ravaszsággal él, hogy haszon-talan pénzutasványait magyarul nyomtatja, 's szánt-szándékkal ovatosan kerüli ezen utalványokat az osztrák sassal elláttatni, reménylven, hogy az olvasni nem tudó miveletlenebb emberek között akadand oly együgyűekre, kiket akéat sikerülend meg-csalnia.

Ezen cselekedet a' legundokabb csalásnemek közé tartozik.

A' Windischgrätz féle 5 és 10 frtos utalványok mintáin azon aláírások ki nem jelevék, mely-lyekkel ezek elfognak láttatni, a' közönség nagyobb elámitására, azonban az ellenség hihetőleg ugyanazon aláírásokat fogja használni melyekkel, a' magyar pénzjegyek ellátvák, t. i. Völgyi Ferencz főpénztárnok, és Endrei Endre ellenőr alá-írásait.

A' magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata ugyan már magában foglalja az ellenség minden ily vétkes tetteinek kárboztatását, mindazonáltal nehogy valaki tudatlanság miatt megcsalattassék, a' kormány kötelességének ismeri egy részről a' közönséget jó eleve figyelmessé tenni azon károkra, melyek az érintett minden érték nélküli utalványok elfogadásából rá háromlanának, más részről olyan-tén eszközökhöz nyulni, melyek által az ellenség vétkes célja meggátoltassék.

Ugyanazért a' fent említett utalványokat sem-mit érőknek 's csalárdoknak nyilvánítván, rendelem: hogy azok sem a' közpénztároknál, sem pe-dig magán forgalomban el ne fogadtassanak.

Ki ezen utalványokat elfogadná, vagy éppen azokat kiadni merészelné, a' nemzet függetlenségi nyilatkozatában foglalt határozat értelmében is akint fog tekintetni, mint a' ki az ellenségnek hazánk ellen intézett, párttűző céljainak kivitelét előmoz-dítja, következésképp mint honáruló fog tekintetni és büntettetni.

Kelt Debreczenben, april 22-én 1849.

az ország kormányzó elnöke
Kossuth Lajos, s. k.

— — —
R e n d e l e t.

Hivatalos tudósítások érkeznek hozzám, mik szerint vannak a' körülményeken nem okult zsar-

nokok, kik engedetlenek a' törvények iránt, volt jobbágyaikat, jóllehet azoknak többé nem uraik, erőszakkal is robotra kényszerítik; ezen törvény-telen eljárásnak meggátolása tekintetéből kinyilat-koztatom, hogy ki ellen e' vétek bém bizonyul, ugy tekintem őt, mint egy új lázadásnak üszkét szán-dékosan elszorni törekvőt, törvények és haza i-ránt hűtlent, rögtön a' törvény rendelte ítélőbirói szék elébe állítom, — a' volt jobbágyoknak pedig, a' törvény jótékonyágánál fogva velünk minden tekintetben egyforma jogu polgároknak, testvére-inknek meghagyom, hogy hasonló istentelen pa-rancsoknak engedelmeskedni ne merészljenek.

Ide nem értetnek azon pénz- vagy munkabeli tartozások, miket némely felszabadult polgárok ez-előtt is az általok birató majorság belső és külső földek bérében teljesítettek, melyekre nézt az idei april. hava 10-én 1565. szám alatt kibocsátott rendeletem 6-ik pontja szerint a' tetteleges megta-gadásnak és engedetlenségnek helye nincs, ha-nem az ottan kiszabott eljárás követendő.

Kolozsvárt, april. 28-án 1849.

Egyesült Erdély és Magyar-ország teljhatalmu országos biztosa,
Csány László.

Nem hivatalos rész.

Kolozsvár, april. 29-ike. A' sok borus napok után folytonosan derült napjaink van-nak. Egymásból folyó sorozatát éljük a' politikai ünnepeknek.

Alig hangzott el tegnapelőtt esti határtalan örömünk hozsánnája, mely estéhez hasonlót Ko-lozsvár városa még nem látott, 's melyet csak a-zért nem kísérténk meg olvasóinknak leírni, mert leírhatatlan: ma, a' miben akkor kifáradánk, újból elkezdők, folytatni áradozását a' kebel ér-zelmeinek, — a' hold és csillagok, a' megszámlálhatlan sokaságu fáklya 's gyertya világa helyett, a' nap világánál is dicőiteni az egek iste-nét Budapestnek a' zsarnokoktól megtisztulásáért.

Minden egyházban hála isteni tisztelet tarta-tott, az ünnepélyhez alkalmazott beszéddel kísér-ve mindenütt.

A' minden igaz hazafi által szeretve tisztelt országos biztos ur is jelen volt a' szabadságtéri templomban, melyet a' nemzetőrség 's honvédek sorai koszoru alakban köríték.

A' szabadságtéri oszlop mellett, melyről min-den jel, mely a' népnymorgató habsburgokra em-lékeztetne, eltűnt, egy ágyu volt torkával közép-kapu felé kiszégezve. Hat sor- és ágyulövés dör-dülete reszketteté meg a' levegőt az isteni tiszte-let alatt.

Templomozás után egész diszmenetben lépte-

tett el az orsz. biztos laka előtt a' fegyveresek serege.

Volt éljenzés 's öröm, volt kedves szép napunk! Adjon is a' népeknek hosszútűrő de igazságos istene szebbnél szebb napokat a' magyaroknak, bús idői már valának! I.

N. Szeben, april. 27. E' falak közt, hol nemcsak nemzeti szabadságunk, függetlenségünk, alkotmányunk megtörésére, de nemzetünknek az élők sorából kiirtására is anynyi ármány 's pokoli cselszövény használtatik fel, hol vesztünk fölött a' gazság oly gyakran ült tomboló ünnepet, ültük meg mi is ép azon téren 's talán ép azon helyen, melyet a' gyalázatosságok minden nemeivel illetett szegény foglyaink és sebesülteink vére öntözött, a' nagy Magyarhon függetlenségének 's a' habsburg-lotharingiai háztól elszakadásának ünnepét; — 's megültük oly szertartással, mely a' nemzet é' nagyszerű tettehez legalkalmibb hódolat lehet, u. m. egy zászló-szenteléssel, mintegy jeléül annak, hogy alatta újból is egy lelkesült zászlóalj, az aradi, kész életét és vérért a' haza kimondott függetlenségéért fölládozni. A' hely- és környékbeli katonaság a' nagy piacra kiállítatván, 's szokott egyházi szertartással a' lobogó megáldatván, miután a' keresztanya báró Kemény Istvánné szül. Mara Ágnes az első szeget béverte, Czecz tábornok éltetve a' független nagy Magyarhont és azon férfit, kinek jelen állásunkat köszönhetjük, azon lelkes nyilatkozattal verte le a' másodikat: hogy a' magyar hadsereg végre megérve azt, minek reményében harczolt eddig is, u. m. e' hon függetlenségének kimondását, később az utolsó emberig elvérzeni, mintsem a' hitszegett áruló dynastiának többé valaha szolgálja lenni. Utánna ezredes gróf Bethlen Gergely és Zarzycki őrnagy vertek szeget a' Mátyás huszár ezred, altábornagy Bem, a' lengyel legio és minden szabadságra vágyó nemzetek nevében. Végre a' polgári kormányzat nevében kormánybiztos Berde Mózska kalapot emelve a' hős magyar hadsereg előtt, szólott a' sorokhoz; megemlítette, hogy ha a' politikai combinatiók útján, ügyünk szerencsés fejlődését az ész és toll embereinek 's főképp Kossuthnak köszönhetjük is, de ezen combinatiók életbeléptetésének dicsősége minden esetre csak a' hős hadsereg illeti, és ennek főképp egyik érdemes tagját Mészáros Lázárt; kinek neve elővarázslá a' hadsereget, 's ki azt most nagynak és dicsőnek látván, páratlan szerénységével kész annak vezetését fiatalabb és erősebb kezekbe tenni le, a' hős Görgey Arthur hadügyministerébe; 's élteté továbbá Bemet, ki Erdélyben töré meg az osztrák árulók erejét, tábornok Czeczet, kire a' munka bévégzését bizá az

osztrolenkai hős, az őszes tisztikart, és az egész magyar hadsereget. Ezekután nemzeti lobogónk szép színeiből hasonlatosságot véve, fölemlité mi érzésekre buzdítsanak e' színek valahányszor soraink előtt lengeni látjuk. A' zöld reménylni engedje: hogy a' magyar, melynek 300 év óta dolgoztak sirján, meghalni és elveszni nem fog, mert ügyünk, mely ügye egyszersmind a' szabadságnak és emberiségnek, oly szüiesen tiszta fehér, mint maga a' menynei igazság, és legyen a' veres emlékeztető jel, hogy ez ügyért készek vagyunk bár mikor is vérünket ontani, 's így végre a' hon és szabadságszeretetet szívökre kötésével a' fegyelem megtartásának ajánlata mellett verte bé az utolsó szeget. 'S miután a' keresztanya azon ohajtással nyujtá át a' lobogót a' csapat parancsnokának, hogy azt mindenütt győzelem kísérje, a' század Arad felé, Bem táborába, áldásink közt elindula. —

Az ünnepélyen a' katonai tiszt karon kívül más hivatalos testület nem jelent meg; mit sokan — 's talán nem is minden ok nélkül — ügyünk iránti ellenszenvnek tulajdonítanak; de én nem botránkozom meg: jól tudom, hogy egy egész élet baleszméit 's előlételeit, nem lehet hirtelen, mint öltönyt levetkezni; 's ha mi följajdultunk, hogy gyakran meggyőződésünk elleni tisztelgésekre kényszerítettünk, legyünk mi elnézőbbek és nemesebbek irántuk, 's ne kényszerítsünk senkit erővel, hogy magát barátinknak szinlelje; a' nemzet jövő eljárása reményilem fel fogja olvasztani a' jég-hártyát, 's akkor önként simulandoak hozzánk.

Csik-Szereda, apr. 23. Tudomásunkra esvén april. 22-én este 6 órakor a' Közlöny által, a' magyar szabadság megváltója Kossuth Lajos indítványára tett azon nyilt határozata mind az alsó- mind a' felsőháznak, miszerint az Erdélylyel egyesült nagy Magyarhont, minden hozzá tartozó országok- 's részletekkel együtt, a' 300 év óta magyar zsiron bizott, 's vérell élt habsburg-lotharingiai háztól merőben függetlennek, szabadnak, önállóak és az európai független nagy hatalmasságok között helyet foglaltanak nyilvánította, és a' magyar népfajt kiirtani törekedő gyalázatos osztrák császári házat, a' nemzet nevében, minden magyarhoni polgári jogok élvezetéből számkivetettnek, trónvesztettnek, kirekesztettnek és örökre száműzöttnek határozta:

Ez örömhírre magas lelkesültség lángpirja omlott szét minden harczinak orcáján, és lelkes ezredesünk, a' tiszta honfi buzgalmu Gál Sándor rendelkezett még ez éjen nagyszerűen ülni ünnepélyt a' szabadság és függetlenség dicsőítésére.

És mi innepet ültünk oly örömdúsát, minőt sem mi, sem apáink nem ülének soha.

A' vár bel és kül ablakai fényesen kivilágitattak. A' sánclatok 's bástyák tetején szö-

vétnekek rohogtak, 's itt ott röppentyük kigyóztak fel a' csillagvilág felé. Bem altábornagy életnagyságu képe oly alakban illesztetett a' nagy kapu fölött emelkedő bástya homlokzatára, miszerint ő jobb kezével az égből lekapott villámmal bal lába alá sujtotta a' fejeivel poklokra néző kétfejű sást.

A' vár nyugoti fokára 7 ágyu vitetett égő kanóczokkal. Minden lovas és gyalog zászlóaljok négyszeg körben előléptettek. Gál ezredes vezérlete alatt az öszszes polgári 's katonai tisztikar a' várudvarból diszöltözetben a' piacon felállított csapatok felé lovagoltak. Erre egy Rákóczydalban harsant meg a' hangászkar, és az ágyuk halált dörgöttek fülébe a' császárnak 's életet a' magyarnak.

Gál ezredes velős beszédében a' célzt, miért egybegyűltünk, előadta, 's tűz szavaiban szabad honunk megtartására lelkesíté fiatal csatárainkat.

Biró Sándor százados, az apr. 15-én kijött Közlöny nemzeti gyűlés című rovatát harsány hangon fölolvasta, 's ezután szinte fél óráig tartó lelkes beszédében az osztrák kormány ármányait 's a' magyar kormány igazságos tényeit élénk színekkel rajzolván a' székely harcosokat a' szabad Magyarhon és nemzeti kormány megtartására 's bárminő megtámadások elleni élethál harcra buzdítá.

Kossuth Lajos neve említésére, mindenkor kalapot emelt a' nép, szünni nem akaró éljen harsant el ajkain, és kétszeres ágyu menydörgések zúgták az éljent a' Turkó hegytől Retyezátig.

Ez innepély, az ezredesi lak küszöbéig tartó zene kíséretében elvégződött ugyan, de a' természet oly hirtelen bevégződni nem engedé. Az ég éljent dördült rettentően főséges hangjában a' magyar fölött, 's a' sötéten át cikázó jádзи villanyos felhők emelék az ünnepély pompáját.

Más nap korán ezredesi rendeletből, hivatalos tudósítás küldetett minden egyházak papjaihoz, a' végett: hogy az országgyűlésnek ezen határozatát a' néppel tudassák, meg magyarázzák és innepélfjes Tedeumot tartsanak.

Vegyes hírek.

— Görgey Herman őrnagy hadtestével apr. 18-kán Selmeczet is megtisztítá az ellenségtől, 18-at ojtven közülök foglyul.

— A' Pesten volt osztrák katonaság utóbbi napokban éjjel nappal élelmi szerek eltakarításával foglalkozott. Ennek következtében oly nagy letta' drágaság Budapesten, hogy egy font hus ára 1 fr. 30 kr., egy zsemle 20 kr-ra hágott. Azonban alig vonult ki az ellenség 's a' pesti lakosság sze-

kerekkel hordta ki az eleséget a' magyar hadsergek megvendéglésére. A' mit lehetett elrejtettek az osztrák rablók elől.

— Windischgrätznek azon gyalázatos tette, miszerint magyar papirokat bocsátott ki kényszerített forgalommal, oly nagy ellenhatást idézett elöl Budapesten, hogy a' kereskedők bezárták boltjaikat, sőt készebbek voltak áru-cikkeiket megégetni, mintsem az átkos pénzért oda adják.

— Egy menekült horvát írja mart. 15-nek, hogy a' mart. 4-ki osztrák alkotmány az illírek elégületlenségét a' habsburgház, Jelacsics és Kulmer ellen a' legmagosabb fokra csigázta; csak a' fegyver hatalma tartja féken őket. Kezdik átlátni, hogy szörnyen megcsalattak 's Magyarhontól elszakadva nincs jövődjük.

— Az Esti lapok apr. 26-ki száma „Pesti lapok“ czim alatt jelent meg, ez uttal ugyan még csak Debreczenben, de a' szerkesztő ugyanazon nap Pestre utazván igéri, hogy lapja Hétfőn, tehát ma, Pesten fog megjelenni.

Legujabb. A' leghitelesebb tudósítás szerint, Görgey miután az osztrák hadat egy kemény csatában ismét megverte, Komáromot az ostrom alól fölszabadította.

— Pestről ma rendes posta jött apr. 25- és 26-ról bélyegzett levelekkel. Egy magán levél szerint a' Pesti Hirlap már megindult; de Pestről még hirlapot nem kaptunk.

Figyelmeztetés.

(1) Eddigi hirdetésimnek valóságát tetteleg bébizonyítani több ízben alkalmam levén, — mit bizonyítványim is elegendőleg erősíthetnek bátorkodom a' t. cz. közönséget újból figyelmeztetni, hogy 8 lecke alatt, mind lányt, mind férfit, a' legjobb, 's könnyen olvasható német és magyar szépírásra tanítani, tisztelettel ajánlkozom.

A' felőlem tudakozódní kívánók, a' nagypipa czimű kereskedésben részletes utasítást kaphatnak.

(3) (1) 27-én az az a' közelebb mult pénteken, utközben a' szabadság tértől a' külső monostorutczáig elveszett egy csomag Vajda Dánielnek czimezve, megtaláló kéretik azt a' külső monostorutczában az özv: színesznő Székely Józsefnő északi soron fekvő vastáblás házánál az ifj. b. Kemény György szállásán kézbesíteni, hol illő jutalmát is veendi. (3)

(1) Egy jó fél fedelű kotsi jutányos áron eladó, értekezhetni lehet belső szénutczában 130-ik szám alatti háznál, hol az eladó kotsit láthatni. (3)

(2) Egy most 3. évet töltött, Sáromberki arabs-méntől való 15 markos, igen szelid sárga mén eladó, értekezhetni iránta Kolozsvárt az Óvárban gr. Mikes háznál Rácz Mózzessel. (3)